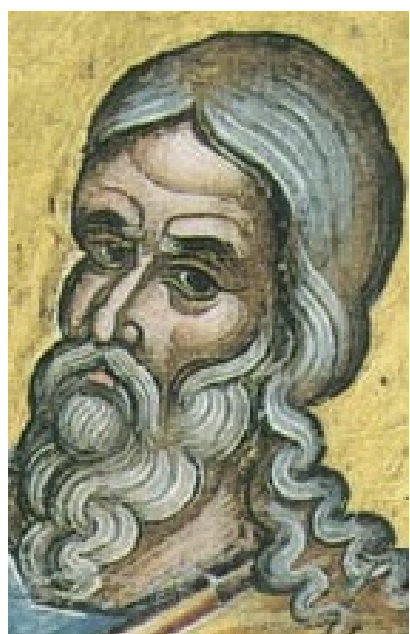

Вяра

03.08 по еретическия, †21 юли по църковния календар - Свети пророк Иезекиил. Свети преподобни Симеон, юродив заради Христа. Свети преподобни Иоан

Житие на свети пророк Иезекиил (VI в. пр. Хр.)

*Свети пророк Иезекил.
Фрагмент от стара
стенопис в Света Гора-
Атон*

Свети пророк Иезекиил произхождал от един еврейски град на име Сарира. Той бил син на Вузия от Левиевото племе и свещеник на Бога Всевишни. По време на втория Иерусалимски плен той бил отведен от Навуходоносор в плен във Вавилон заедно с иудейския цар Иоаким, наречен Иехония Втори. Три пъти Иерусалим бил завладяван от Вавилонския цар Навуходоносор: първия път в дните на иудейския цар Иоаким (който в свещеното Писание се нарича и Елиаким),

син на Иосия, брат на Иоахаз и Седекия, бащата на другия Иехония; той пръв бил отведен от Навуходоносор в окови във Вавилон; тогава бил отведен в плен и свети пророк Даниил заедно с тримата отроци Анания, Азария и Мисаил. Но в скоро време Навуходоносор освободил Иоаким отново да царува в Иерусалим, като го направил свой васал. След като царувал три години в Иерусалим под властта на Навуходоносор, Иоаким се отметнал от него, не желаейки да му плаща данък. Затова Иерусалим отново бил нападат от вавилонска войска, светият град бил превзет, цар Иоаким бил убит и хвърлен на кучетата, а на негово място по заповед на Навуходоносор за цар бил поставен неговият син, също Иоаким, когото нарекли и с другото име на баща му - Иехония, и го направили втори Иехония, също васал на вавилонския цар, какъвто преди бил баща му. Но тъй като и другият Иехония вършел зло пред очите на Господа, то, по Божие допущение, след не много време Навуходоносор отново нападнал Иерусалим и взел в плен Иехония с целия му дом, отвел множество знатни хора, храбри мъже и всички, които били способни да носят оръжие, различни занаятчии, отнесъл и златните църковни съсъди: това било второто пленяване на Иерусалим. При този плен били отведени: свети пророк Иезекиил, Мардохей и Иоседек, бащата на Иисус, обновил след това заедно със Зоровавел разрушения Иерусалимски храм. Третото и последно разрушаване и опустошаване на Иерусалим от Навуходоносор било в дните на цар Седекия, когото Навуходоносор поставил на мястото на Иехония, налагайки му данък. Но когато и Седекия отхвърлил игото му от себе си, тогава Навуходоносор, идвайки с цялата халдейска войска, окончателно разрушил Иерусалим с огън и меч, а останалия народ отвел в плен. Оттогава престанало да съществува както Иудейското, така и цялото Израилско царство. Това трето разрушаване на Иерусалим от Навуходоносор е описано подробно в житието на свети пророк Иеремия.

Намирайки се във вавилонски плен, Божият иерей Иезекиил живеел близо до реката, наречена Ховар; и в тридесетата година от живота му, в петата година след взимането на Иехония в плен, в четвъртия месец, в петия ден, му се явило дивно видение: той видял небесата отворени, от север дуhal силен вятър и оттук идвал голям и пресветъл облак; сред него се движел пламък, а около него се виждало блестящо сияние; от този облак се явило подобие на четири животни, подобни на чиста, нагорещена в огън мед. Всяко животно имало четири лица: на човек, на лъв, на телец и на орел. Освен това те имали четири крила, а под крилата - човешки ръце; две крила били разтворени за полет, с другите две покривали телата си; между животните се виел огън, и от огъня излизали мълнии. Виждали се и четири големи колела, по едно при всяко животно, на вид те били като камък тарсис, с цвят лазурен, като морето, със златист отблясък, предизвикан от слънчевите лъчи. В тези колела се виждали и други колела; всички те, сякаш одушевени, имали в себе си силата на живота и отвсякъде били пълни с очи, а четирите животни, изглежда, били впрегнати в тях като в колесница; и когато животните се движели, заедно с тях се движели и колелата, а когато животните стоели, стоели и колелата. По време на движението им от крилата им се чувал шум и звук, като звук от много води и шум от многобройна войска. Когато стоели, шумът стихвал, а от висотата се чувал Божият глас. Защото над тези четири животни и колела се виждал небесният свод, подобен на кристал, на свода - престол като от сапфир, а на престола - пресветлият образ на човек и около него сияние, подобно на дъга, която просветва в облаците в дъждовен ден.

Такова видение на славата Господня имал светият пророк Иезекиил. В него, според тълкуванията на богомъдри и боговдъхновени мъже, пресветлият човешки образ на сапфирен престол предизобразявал въплъщението на Сина

Божий в утробата на Пречистата Дева, която била одушевен престол за въплътилия се от нея Бог и била предизобразена така, защото скъпоценният камък сапфир, подобен по цвят на небето, и съдържащ в себе си златисти частици, като звездите в небето, служи за образ на Пресвета Дева Мария, в Която, както и в небесното естество, няма никакъв порок; чиято утроба се показала по-пространна от небесата, вмествайки в себе си Невместимия, и която, като звездите, е украсена с многочислени дарове на Божията благодат; четирите животни с четири лица предизобразявали четиримата свети евангелисти, всеки от които, описвайки Христовия живот сред хората на земята, изобразил - Неговото човешко естество, предизобразено в човешкото лице на тези животни; Христовото Божество, разкриващо се в лицето на лъва; Христовото страдание, показано чрез лицето на телеца, и Христовото възкресение и възнесение, изобразени в лицето на орела. Четирите колела с множество очи, в които се виждали и други колела, изобразявали четирите части на вселената, съдържаща в себе си различни народи; прониквайки сред тях, проповедта на апостолите отворила духовните очи на много народи за познание и съзерцание на Бога; а огънят, движещ се сред видяното откровение, и силното сияние около него показвали величието на непристъпната Божия слава. И други духовни тайни били предизобразени в това дивно и страшно видение, при съзерцанието на което свети Иезекиил от ужас паднал на земята и чул от Седящия на престола глас, подобен на човешки, който му казвал:

- Сине човешки! Стани на нозете си и Аз ще говоря с тебе.

И в него влязла някаква невидима сила, която го вдигнала от земята и го поставила на нозете му.

Когато пророкът с трепет застанал пред явилия му се Господ, Той му казал:

- Сине човешки! Аз те пращам при Израилевия дом, при непокорни люде, които Ме оскърбиха; те и бащите им се отрекоха от Мене до ден-днешен; това са люде с огрубяла душа и жестоко сърце: при тях те пращам, и ти ще им кажеш Моите думи; не се бой от лицата им, ако разсвирепеят и те обкръжат като скорпиони.

Когато Господ говорел това, Иезекиил видял протегната към него ръка и в нея - книжен свитък; тази ръка развила свитъка пред него, и в него отвътре и отвън било написано: "плач, охкане и тъга."

И Господ му казал:

- Сине човешки! Изяж тоя свитък и иди и говори на синовете Израилеви това, което ще ти кажа.

Иезекиил отворил устата си и изял този свитък, и той бил сладък в устата му като мед. Оттогава Иезекиил се изпълнил с пророчески дух и благодат и всичко, което след това му говорел Бог, той приемал в сърцето си. Когато това чудесно видение започнало да се отдалечава от очите му, той чул глас, подобен на глас на много хора, който казвал:

- Благословена славата Господня от мястото Му!

При това и шумът от крилете на летящите животни наподобявал шума от силно земетресение. Така тази страшна колесница на славата Божия се издигнала нагоре и се изгубила от очите му, и видението свършило. След това видение пророкът седем дни прекарал в мълчание, размисляйки за видяното и чутото. И отново било слово Господне към него:

- Сине човешки! Аз те поставих страж над дома Израилев, и ти ще слушаш слово из Моите уста, и ще ги вразумяваш от Мене. Когато кажа на беззаконника: "без друго ще умреш!", а

ти не го вразумяваш и не говориш, за да предпазиш беззаконника от беззаконния му път, та да бъде жив - тоя беззаконник ще умре в беззаконието си, но кръвта му Аз ще подиря от твоите ръце. Но ако ти си вразумявал беззаконника, а той не се е отвърнал от беззаконието си и от беззаконния си път, той ще умре в беззаконието си, а ти ще спасиш душата си.

След това, бидейки изведен от духа в полето, Иезекиил отново видял славата Господня, както и преди, и му било заповядано да се затвори в дома си и да пребивава в мълчание дотогава, докато Господ не му заповяда да отвори устата си и да проповядва Божиите слова. През това време на мълчание му била открита предстоящата няколко години по-късно последна обсада и разорение на Иерусалим от халдейците и гибелта на народа, за да може той да възвести за това на хората не само със слово, но и да го изобрази с дело: било му заповядано от Господа да обръсне главата си и брадата си и с везни да раздели косите си на три части. Едната част - да изгори с огън пред очите на хората, които били заедно с него в плен, другата част от косите си да насече с меч, а третата - да развее по вятъра, показвайки (с това), че Божият гняв, възнамерявайки да накаже в Иерусалим и в цяла Палестина израилските люде, нежелаещи да се обърнат към истинно покаяние и неоставящи мерзостите на идолослужението, ги е разделил по Своя праведен съд на три части, та всяка от тях да понесе своето наказание: така една част от хората по време на обсадата на Иерусалим ще умре от глад и мор, друга ще падне от меча на халдейците, а трета - ще се разпръсне по земята. И всичко това по-късно се сбъднало, тъй като еврейският народ силно прогневил Бога - защото, макар и в тези времена евреите да служели на небесния Бог, извел праотците им от Египет с крепка ръка и висока мишца, но привикнали от времето на Соломон да се кланят на идоли, те и тях не

оставяли, прелъстявайки се от богомерзките им празници, по време на които никой не им забранявал да устройват скверни пиршества и да вършат срамни и беззаконни дела, тъй като и самите царе, и князе, и съдии, и старци подтиквали народа към това нечестие. Затова евреите се покланяли и на небесния Бог, но се придържали и към идолопоклонническото нечестие и поставяли идоли в Божия храм, и там, където преди се принасяла жертва на Единия Всевишен Бог, след това се извършвали и скверни приношения на бесовете, което било крайно негодно на Господа, защото уподобявало народа на прелюбодейка, която не пази вярност към законния си мъж, но прелюбодейства и с други. Ето защо след това в Евангелието Господ казал за този народ: “лукав и прелюбодеен род”; и преди това в пророчеството на Иеремия Бог уподобил този род на жена прелюбодейка и много време чрез светите пророци го увещавал да се покае. Но когато те не се покаели, Той ги предал на окончателно разорение от халдейците, и земята им - на запустение за седемдесет години. Но макар и след изтичането на тези седемдесет години Иерусалим и храмът да били обновени от Зоровавел, те вече нямали предишната красота, богатство и слава; и макар и освободените от вавилонския плен евреи отново да се преселили в земята си, те вече били управлявани не от свои царе, но се намирали под чуждо и тежко иго, служейки на другоземни царе, отначало вавилонски, след това египетски, а по-късно римски, от които и погинали окончателно. Това окончателно разорение на Иерусалим предсказал Сам Господ, казвайки: “няма да остане тук камък на камък, който да не бъде сринат”. А за предишното опустошение от халдейците предвъзвестявал свети пророк Иезекиил (заедно с другите свети пророци).

По времето на свети пророк Иезекиил, намиращ се в плен във Вавилон, в Иерусалим живеел свети пророк Иеремия. Макар и тези двама пророци да се намирали на далечно

разстояние един от друг, те единодушно предсказвали запуснението на Иерусалим, както и много друго, което се разкрива в книгите им; защото и в двамата пророци действал Дух Божий; и пророческите слова на Иеремиа се изпращали по някои иерусалимци при пленените братя във Вавилон, а Иезекиилевите слова се изпращали от Вавилон в Иерусалим; и Иезекиил свидетелствал във Вавилон пред своя народ, че Иеремиевото пророчество е истинно, а в Иерусалим Иеремиа свидетелствал за истинността на Иезекиилевото пророчество, но нито на единия, нито на другия се оказвало доверие от страна на развратените и маловерни иудеи, които, прелъстени от идолопоклонството, изцяло се доверявали на лъжепророците, а тези свети пророци, които наистина пророчествали с Божия Дух, смятали за лъжливи. Затова Иеремиа преследвали иерусалимците, а Иезекиил държали в мъчителни окови тези, които се намирали в плен във Вавилон, както и Господ му предрекъл, казвайки: ето, ще ти сложат окови "и ще те свържат с тях". Свети Иезекиил бил прозорлив дотолкова, че виждал ставащото далече от него така, като че ставало пред очите му: намирайки се във Вавилон, той виждал това, което става в Иерусалим, и говорел за него пред народа, който бил заедно с него в плен. Веднъж той бил пренесен от ангел от Вавилон в Иерусалим и поставен в Соломоновия храм - там видял идоли, стоящи вътре и отвън, като мерзост на запуснението на свято място, и извършваните в тяхна чест скверни богослужения: видял как израилските старейшини извършват кадене пред идолите, как свещениците са отвърнали лицата си от Божия престол и се покланят на слънцето, а жените плачат по Тамуза, измисления от гърците Адонис, който прелюбодействал със скверната Венера, бил сразен от глиган, и причислен от езичниците бил към лика на боговете, а от развратените евреи бил приет като бог. Той видял и Божията слава по подобие на тази, която преди видял на река Ховар: тя, оскърбена, щяла да се вдигне от храма, и да

го остави пуст. И той чул как Господ му казал:

- Сине човешки! Малко ли е беззаконието, което, както виждаш, вършат тези люде? Те напълниха земята с нечестие и двойно Ме разгневяват (като че са се наговорили да Ме прогневяват и дразнят); затова и Аз ще им отмъстя с ярост, окото Ми не ще ги пощади и помилва, и макар те да викат със силен глас в ушите Ми - не ще ги чуя.

След това се чул още по-силен Божий глас, викащ страшно и заплашително и казващ на пророка:

- Приблѐжи се отмъщението и гибелта на града, и нека всеки вземе пагубни оръжия в ръцете си.

Когато Господ казал това, излезли шестима страшни въоръжени мъже с голи мечове; между тях бил и един мъж, облечен в бели свещенически одежди, държащ мастилница и перо, и Господ му казал:

- Мини през град Йерусалим, и сложи знак на челата (на мъжете), на Моите раби, които скърбят в сърцата си, въздишат и плачат за беззаконията, които се вършат в този град: тези Мои избраници Аз ще избавя от наказание.

И този благообразен мъж в свещенически одежди отишъл и поставял знак на челата на тези хора, които вярно служели на истинния Бог. Този знак бил гръцка буква, наречена Тау, изписана така, както се пише главната буква "Твърдо" в славянската азбука. Когато този мъж в благолепни свещенически одежди преминавал през града и отбелязвал със знак Божиите раби, след него били изпратени шестима страшни мъже, предизобразяващи шестимата военачалници на халдейските войски, които трябвало да дойдат с Навуходоносор, за да опустошат Йерусалим; на тези шестима мъже прогневеният Господ казал:

- Идете, поразявайте, не щадете, не жалете нито старец, нито юноша, нито жена, нито девица, нито младенец, но всички бийте до смърт, като почнете от осветените иереи и старейшини; а тези, на които има Моя знак, не закачайте.

И светият пророк в това видение видял, че се е избивало всяко съсловие и възраст от иерусалимския народ и от двата пола, както след това трябвало да се извърши на дело. И пророкът паднал ничком пред Господа, викайки:

- О, Господи Боже! Нима Ти ще изстребиш целия остатък на Израиля, като изливаш гнева Си върху Иерусалим?

След това той отново видял благообразния мъж в свещенически одежди, който, като се върнал при Господа, казал:

- Аз извърших, както ми заповяда, Господи.

И отново му било заповядано от Господа да вземе пълна шепа горящи въглени измежду колелата под херувимите, да посипе целия Иерусалим с тях в знак на това, че той ще бъде изстребен от халдейците не само с меч, но и с огън. След това възнасяне и видение пророкът отново се оказал на своето място в Халдея, а видяното от него скоро се сбъднало.

Свети Иезекиил пророкувал и за съседните езичници, надсмиващи се над наказания от Бога Иерусалим, за амонитците, моавитците, едомците, филистимците, за Идумея, Тир и Египет, възвестявайки им същото Божие наказание, което трябвало да ги постигне чрез халдейците, заради това, че са се зараждали на опустошението и разорението на Иерусалим. След като всичко това се сбъднало, той пророкувал и за прекратяването на Божия гняв срещу евреите, за завръщането им от Вавилон в отечеството си и за възстановяването и обновяването на града и храма; тъй като

той втори път бил грабнат от Господнята ръка и пренесен в иудейската земя, вече след като Иерусалим бил разорен и опустошен, и видял в откровението, което имал там, че мястото, на което стоял Иерусалим, по Божия заповед се размерва, градът и храмът Господен се съзиждат и славата Божия изпълва храма, както подробно е написано за това в неговата пророческа книга.

Цялото това видение било тайнствен предобраз на нашето освобождение от робството на врага и устройването на Христовата Църква: то трябвало да се извърши чрез явяването на Бога в плът, роден от Пречистата Дева, Която този пророк нарекъл “затворена врата”, непроходима за никого, освен за Самия Бог. На него било дадено откровение от Бога и относно възкресението на мъртвите. Той видял, бидейки взет от Божията ръка и поставен сред полето, което било пълно с множество човешки кости, съвсем сухи, как всички те по Божието слово се облекли в плът, и когато в тях влязъл дух, те оживели и станали на нозете си, и били твърде голямо множество. И Господ казал:

- Ще отворя гробовете ви и ще ви изведа, народе Мой, из гробовете ви.

Освен това на Божия пророк били дадени откровения и за много други Божии тайни, които трябва да се изпълнят с пълна яснота в последните времена; всички тях той предвъзвестил и записал в своята книга: който желае, нека ги прочете там. А ние, съкращавайки повествованието си, ще споменем само, основавайки се на достоверни свидетелства на разказалите за него, че той бил и велик чудотворец и подобно на Моисей разделил водите. Веднъж при река Ховар се събрали множество евреи и халдейците ги нападнали като разбойници; но той с молитвата си направил така, че речната вода се разделила и отворила сух път на преследваните хора и

те успели да преминат от другата страна. Еврейският народ преминал като по суша, а халдейците, дръзнали да вървят след тях по същия път, били покрити с вода и загинали. Бидейки съдия на Дановото и Гадовото коляно и виждайки, че те не почитат Господа и преследват спазващите Божия закон, той изпратил в техните селища змии и гадини, които изяджали младенците и добитъка им. След това се смилил и ги отдалечил от тях с молитва. По време на глад той с молитвите си към Бога умножавал храната на хората в изобилие и връщал към живот смъртно изнемогналите от глад, а след това сам загинал с мъченическа смърт. Виждайки, че неговият еврейски народ, който бил с него в плен, участва в идолослужението заедно с халдейците и привиква към нечестивите им дела, той го изобличавал, увещавал го да остави тези беззакония и го заплашвал с Божия гняв. Вследствие на това един еврейски старейшина, отдал се на халдейското нечестие, се изпълнил с гняв и го умъртвил, разкъсвайки го с коне. Народът събрал разкъсаното му тяло и го погребал на поле Маур, в гробницата на Сим и Арфаксад, прародители на Авраам. На гроба му се събирали множество евреи и там възнасяли своите молитви към Бог Саваот, на Когото се отдава слава во веки веков. Амин.

Тропарь пророка Иезекииля

глас 2

Пророче Божий Иезекииле,/ предзревый затворенная Духом
врата/ и Плотиносца, во исходе сих, Единого сказавый Бога,/
Того моли, молимся,/ да отверзет дверь милости Своей/ и
спасет души благочестно поющих память твою.

*(Перевод: Пророк Божий Иезекииль, предвидевший
затворенные Духом врата и принявшего на Себя плоть,
выходящего из них (Иез.44:2), пророчествовавший Единого
Бога, моли Его, молимся, да отворит дверь милости Своей и*

спасет души благочестиво воспевающих память твою.)

Ин тропарь пророка Иезекииля

глас 2

Пророка Твоего Иезекииля память, Господи, празднующе,/ тем Тя молим:/ спаси души наша.

(Перевод: Пророка Твоего Иезекииля память, Господи, праздную, потому Тебя молим: «Спаси души наши».)

Кондак, глас 4:

Божий явился еси пророк, Иезекииле чудне, Господне воплощение всем провозвестил еси, сего Агнца и зиждителя Сына Божия явльшася во веки.

(Перевод: Ты был Божиим пророком, чудесный Иезекииль, воплощение Господа всем предсказал ты, Его - Агнца и Творца, Сына Божия, явившегося во времени.)

Житие на преподобните наши отци Симеон, юродив заради Христа, и Иоан, негов сподвижник († ок. 590 г.)

В дните на благочестивия цар Иустиниан, когато христололюбивите люде се стичали в светия град Иерусалим на празника Въздвижение на честния и животворящ Кръст Господен, по Божий промисъл дошли двама младежи от Сирия в Иерусалим за поклонение на честното дърво на Кръста. Името на единия било Иоан, а на другия - Симеон; и двамата били знатни и богати.

По това време Иоан бил на 24 години; той имал млада жена и живеел при възрастния си баща, а майка му вече била починала; Симеон бил още ерген и имал само майка, вдовица

на 80 години. Двамата младежи, произхождащи от една страна и сдружили се помежду си в Христовата любов, прекарвали заедно в Иерусалим много време, обхождайки и покланяйки се на светите места. Когато, връщайки се у дома, се спускали в Иерихонската долина, като вървели в подножието на планината, и минавали край града по бреговете на свещената река Йордан, видели манастири. Тогава Йоан се обърнал към Симеон и попитал:

- Знаеш ли кой живее в тези обители?
- Кой? - пожелал да узнае Симеон.
- В тях живеят Ангели Божии - отговорил Йоан.

Симеон се удивил, въздъхнал и попитал:

- А можем ли да ги видим?
- Ако поискаме да започнем такъв живот, какъвто живеят и те - отговорил Йоан, - то, без съмнение, ще се насладим да ги видим и да беседваме с тях.

Двамата се изкачвали нагоре, слезли от конете си, дали ги на слугите си и им казали:

- Вървете пред нас, без да бързате.

И така, слугите водели конете пред тях, а те, следвайки ги отдалече, размисляли как да спасят душите си. Като повървели, стигнали до кръстопътя: единият път бил многолюден и водел към Сирия, където трябвало да отидат, а другият - към Йордан, където се виждали манастирите. Посочвайки на Симеон пътя, водещ към Йордан, Йоан казал:

- Ето пътя, който води към живота.

А посочвайки другия - в посока към Сирия, добавил:

- А този път води към гибел. И така, брате, да застанем тук на кръстопътя, да се помолим на Бога, Той да ни научи по кой път трябва да вървим.

И преклонили колене, те започнали горещо да се молят:

- Боже, Който желаш спасението на целия свят! Яви Своята воля на Твоите раби и ни посочи пътя, по който трябва да вървим.

След като се молили дълго време, Иоан и Симеон хвърлили жребий и той показал да вървят по пътя, водещ към Йордан. Тогава те се преизпълнили с голяма духовна радост и смирено благодарили на Бога. И в същия час забравили за своите близки - единият за баща си и жена си, другият - за майка си, презрели богатствата си и сметнали за сън всичко привлекателно и услаждащо в този свят. И като се прегърнали един друг, целунали се със свето целуване и тръгнали по пътя към Йордан, по който наистина достигнали вечния живот. И с радост се устремили, както Петър и Иоан, към живоносния Христов гроб, укрепявайки се и увещавайки се един друг: Иоан се боял, че скръбта по старата му майка може да отклони Симеон от доброто намерение, а Симеон също така се боял за Иоан, че любовта към младата му жена, както желязо към магнит, може да го отклони от предприетия път. Затова те се обръщали един към друг с думи на духовно наставление и утешение. Иоан казвал на Симеон:

- Не унивай и не отслабвай, възлюбени брате! Защото аз се надявам на Господа, Който ни възроди в днешния ден. А и каква полза имаме от светската суета? Или с какво ще ни помогне богатството в деня на Страшния Съд? Няма ли по-скоро да ни навреди? Както и нашата младост и телесна красота - нима винаги ще бъдат с нас? Няма ли да се изменят от старостта и да погинат от смъртта? А и ние сами не знаем, ще доживеем ли до старост, защото и младежи, недочакали

старостта, умират.

А Симеон от своя страна убеждавал Йоан:

- Аз, брате, нямам нито баща, нито братя, нито сестри - имам само майка, вече остаряла, и не толкова скърбя за нея, колкото се боя в душата си за тебе, да не те отклони от този добър път мисълта за твоята прекрасна и любезна жена, с която неотдавна си се свързал в брак.

Така, беседвайки помежду си, те вървели напред. И молели Бога за това, да им покаже Своята воля в кой манастир да се пострижат. И избрали за себе си такова знамение: в който манастир намерят отворени врати, това е знак, че в него Бог им заповядва да влязат. Случило им се да дойдат в манастира на преподобни Герасим, в който бил игумен един боговдъхновен мъж на име Никон; на него било възвестено от Бога за пристигането на тези двама младежи, разгорели се от Божествена любов. Защото в този ден Никон видял в съня си Господа, Който му казвал:

- Стани и отвори вратата на оградата, за да влязат Моите овци.

Игуменът станал и отишъл да отвори манастирските врати и седнал край тях, очаквайки идването на Христовите овци. А Йоан и Симеон, приближавайки се към манастира, когато видели отворените врати и седящия наблизо старец, се зарадвали с велика радост. И Йоан се обърнал към Симеон:

- Добро е това знамение, брате - ето, манастирът е отворен и вратарят седи, като че нарочно, очаквайки пристигането ни.

Когато се приближили към вратите, игуменът станал и казал:

- Добре направихте, че дойдохте, Христови агънца.

И ги приел ласкаво, въвел ги в манастира и ги нагостил с телесна и духовна храна; тази нощ се погрижил за Симеон и Иоан като за странници. На сутринта игуменът се обърнал към тях с такива думи:

- Прекрасна и угодна на Бога е вашата любов, която храните към Него, деца! Но трябва внимателно да се пазите, да не я угаси врагът на нашето спасение. Вашият път е добър, но не бива да отслабвате в него, докато не бъдете увенчани. Похвално е вашето намерение, но не бъдете лениви, за да не охладнее духовната топлина в сърцата ви. Добре е, че сте поставили вечното над временното. Разбира се, добро дело е да служим на родителите по плът, но несравнимо по-високо е да служим на небесния Отец. Мили са братята по плът, но много по-спасителни са духовните. Полезни са приятелите, които имате в света, но много по-добре е да придобиете приятели сред светите Божии угодници. Силни са нашите ходатаи и застъпници пред князете, но все пак не са такива, каквито са ангелите, ходатайстващи за нас пред Бога. Добре е да даваме милостиня на бедните заради Бога, но никое приношение не е толкова благоприятно пред Бога, както да Му предадем изцяло своята душа и воля. Приятна е насладата от този живот, но е нищожна в сравнение с райските наслаждения. Прекрасно и обичано от всички е богатството, но по нищо не може да се сравни с тези съкровища, които “око не е виждало, ухо не е чувало и човеку на ум” не са идвали. Приятна е и красотата на младостта, но е нищо в сравнение с достоинствата на Най-прекрасния от синовете човешки. Прекрасно е да станеш воин на земния цар, но това служение е временно и опасно. А да бъдеш воин на небесния Цар, значи да тържествуваш над цялата вражеска сила.

С такива и подобни на тях наставления се обърнал към тях преподобният игумен и виждайки обилните сълзи, течащи от очите им, казал на Симеон:

- Не жали, не скърби за своята стара майка, защото за твоите трудове Бог ще я утеши по-добре, отколкото самият ти, ако бъдеш край нея. Даже и да бъдеш неотстъпно до нея, навярно няма да знаеш - ти ли ще я погребеш, или тя тебе. И ти би умрял, без да угодиш на Бога, без да имаш нищо, което да те избави от бъдещите мъки след смъртта: защото нито майчините сълзи, нито бащината любов, нито богатството и славата, нито брачният съюз, нито любовта към децата не ще могат да умолят страшния Съдия, а само добродетелният живот, подвизите и трудовете, извършени заради Бога.

След това се обърнал към Иоан и казал:

- И на тебе, чедо, да не влага врагът такива мисли в ума ти, че да започнеш да разсъждаваш: без мене кой ще се грижи за престарелия ми баща и кой ще го храни? Кой ще утеши риданието на съпругата ми? В действителност, ако вие ги бяхте предоставили единствено на Бога, сами бяхте отишли да работите на друг, то с право бихте се съкрушавали за тях. А тъй като Един е Бог, на Когото сте поверили родителите си и от любов към Когото сте ги оставили, то трябва да знаете, че Той Сам ще промисли за тях. Помислете и за това, че когато сте били в света и сте се трудили за временния живот, Господнята благост се е грижела за вас и щедро е изпълвала дома ви; толкова повече Господ ще се погрижи за вашите домове сега, когато сте дошли да се трудите за Него с цялото си сърце, желаейки свършено да Му благоугодите. Спомнете си, деца, отговора на Господа на желаещия да върви след Него и казалия: "Господи, позволи ми първом да отида и погребя баща си". И Господ му казал: "върви след Мене, и остави мъртвите да погребат своите мъртъвци". Така и вие с непреклонна воля и твърдо сърце вървете след Христа. Защото, ако земният и смъртен цар ви повика при себе си, за да му служите в слава и чест, желаейки да ви направи свои постелници или съветници, нима вие не бихте пренебрегнали

домашните си и не бихте отишли бързо при царя, за да му служите в слава и чест и да се наслаждавате от виждането му и милостта му? И това бихте направили за краткото време, през което той поиска да ви почете пред своите велможи.

Иоан и Симеон отговорили:

- Наистина е така, отче.

И игуменът продължил:

- С още по-голяма решимост и усърдие, деца, трябва да се отзовем на небесния Цар, призоваващ ни към чест, с която не може да се сравни, нито да се уподоби никоя светска почест, дори и най-високата. Ние трябва да послушаме Бога, призоваващ ни към Себе Си, помнейки Неговата любов към нас, заради която Той не пощадил и Своя Единороден Син, но Го предал на кървава смърт заради нас, за да ни направи Свои синове; и ако ние пролеем и всичката си кръв, то и тогава не бихме въздали по достойнство в сравнение с явената от Него благост и любов, защото не можем да сравняваме царската кръв и кръвта на робите.

Като им казал всичко това, и досещайки се, че Симеон и Иоан, облечени богато, са израснали, без да познават нуждата, боговдъхновенният игумен, макар и да виждал горещото им усърдие към Бога, все пак ги съветвал да не бързат да възлагат върху себе си монашеския образ, но да почакаат известно време: да изпитат сами себе си - ще могат ли да понесат теготите на подвижническия живот. А те, падайки в нозете му, го молели със сълзи да ги постриже, без да отлага, и да ги облече в светия чин.

След това старецът, желаейки да ги изпита, взел Иоан отделно и му казал:

- Аз вече убедих твоя приятел да остане в света още една

година.

- Нека остане, ако му е угодно - възразил Йоан, - а аз не съм в състояние да чакам толкова дълго до пострижението, но те умолявам, отче, веднага да извършиш над мене това, за което жадува душата ми.

А Симеон, виждайки ги да беседват отделно, казал на стареца:

- Не се бави, отче, слушайки доводите на Йоан; сърцето ми трепери за него, да не се затъжи за съпругата си, с която тази година се свърза в брак, богата и прекрасна, и заради нея да не се отклони от любовта към Бога.

Йоан също се обърнал към стареца със сълзи (той бил твърде склонен към сълзи):

- Моля те, отче, незабавно ни пострижи, за да не се погуби скъпият ми брат. Той има майка, която толкова силно го обича, че не може да живее, ако не го вижда, и се боя за него, че като си спомни за любовта на майка си към него, може да се отвърне от любовта към Бога; и така, няма да престана да скърбя, докато не го видя постриган.

Старецът, виждайки взаимната им грижа един за друг и знаейки от опит, че Бог не посрамва и не отхвърля прибягващите към Него с цялата си душа и с твърда вяра, без да се бави повече, ги въвел в църквата и ги постригал в началния монашески образ. Когато се извършвало пострижението им, Йоан много плакал, а Симеон скришом го побутвал, давайки му знак да мълчи - защото мислел, че той плаче за баща си и жена си. Но той проливал сълзи от гореща сърдечна любов към Бога.

След пострижението и светата литургия игуменът отново произнесъл продължително поучително слово към тях,

узнавайки с прозорливия си дух, че те няма да останат за дълго в неговия манастир, тъй като Бог ще ги призове към още по-съвършено житие.

Този ден бил събота и игуменът искал в неделя сутринта да възложи върху тях съвършения чин на ангелския образ.

И някои от братята започнали да казват на Иоан и Симеон:

- Блажени сте вие, защото утре сутринта ще се възродите и ще бъдете чисти, като че току-що сте се родили; ще се очистите от греховете си, като че в този ден сте получили кръщение.

А те, не разбирайки това, което им казват, се изумили и ужасили, и като дошли при игумена в събота вечерта, го молели с такива думи:

- Не ни кръщавай, отче, защото ние сме християни и деца на родители християни, отново родени чрез светото кръщение.

Игуменът, не разбирайки думите им, попитал:

- Кой иска да ви кръсти, деца?

Те отговорили:

- Чухме от братята, че утре сутринта ще бъдем кръстени.

Тогава игуменът, като разбрал, че братята са им говорили за светия ангелски образ, казал:

- Добре са ви обяснили отците: защото утре сутринта искаме да ви облечем в съвършения чин на ангелския образ, който ще ви освободи от извършените в света прегрешения, подобно на второ кръщение.

Иоан и Симеон не знаели какво е това съвършен чин на ангелския образ. И игуменът заповядал да извикат брата,

когото миналата неделя постригал в този съвършен чин, за него още не били минали седем дни оттогава, така че братът носел постоянно, според манастирския устав, всички одежди на светия чин. Когато този брат дошъл, Иоан и Симеон, като го видели, паднали в нозете на игумена и го молели веднага, още вечерта, да ги облече в този чин.

- Ние, хората - казвали те, - не знаем дали ще преживеем тази нощ и ще видим ли утрото, и изведнъж ще си отидем от този живот, неполучили такъв венец, радост и слава, в каквито виждаме този брат.

Игуменът разбрал, че те съзерцават някакво видение, и отпуснал повикания брат обратно в келията. Когато той си тръгнал, Иоан и Симеон започнали усърдно да молят игумена:

- Отче, заради Бога, облечи ни още сега в тези одежди, които видяхме на този брат: наистина, в твоя манастир не видяхме нито един в такава слава, както този брат.

- Какво видяхте, деца, на този брат? - попитал ги игуменът.

Те отговорили:

- Видяхме на главата му пресветъл венец и около него сияние, и някакви светоподобни ликове, със свещи в ръце, го обкръжаваха с дивно пение.

И игуменът се удивил на такава душевна чистота и им казал:

- Утре сутринта и вие, по благодатта на Светия Дух, ще получите такъв венец и слава заедно със светия ангелски чин.

Когато настъпил възкресният ден, игуменът извършил над тях този свят чин и двамата видели един на друг венци, сияещи над главите им, и през нощта виждали лицата един на друг ясно, както през деня: и душата им се изпълнила с такава радост, че не искали да вкусят нито храна, нито питие.

Два дни след приемането на съвършения чин им се случило да срещнат същия, видян в слава, брат, облечен във вретище и изпълняващ манастирско послушание - те не видели над него предишната слава и венец и се удивили. Симеон казал на Иоан:

- Повярвай ми, брате, че след като минат седем дни, и ние няма да виждаме един над друг блестящия венец и сияние, както сега.

Иоан попитал:

- И така, какво още искаш за себе си, брате?

- Послушай ме - отговорил Симеон, - аз искам ние, както излязохме от света, така да излезем и оттук на още по-безмълвно пустинно житие; защото оттогава, откакто честният игумен ни облече в този свят образ, в сърцето ми се разгоря някакво чудно желание, и душата ми не иска да вижда никого, нито да говори, нито да слуша нечий глас, но желае да остане в пълно уединение и дълбоко мълчание.

- Какво ще ядем, живеейки в пустинята? - възразил Иоан.

Симеон отговорил:

- А какво ядат другите пустинножители, за които сме слушали от устата на поучаващия ни игумен? Хранещият тях ще храни и нас, и мисля, че игуменът много ни говореше за пустинниците от желание и ние да изберем това жителство.

Иоан отново възразил:

- Но ние още не сме се научили да пеем псалми по манастирския устав.

- Спасилият угодилите Му преди Давид - успокоил го Симеон, - ще спаси и нас, и както Той е научил да пее псалми

Давид, който пасял овцете в пустинята, така ще научи и нас. Не ми се противи, брате, но както заедно се посветихме на Бога, така и заедно да се потрудим за Него.

Иоан се съгласил и казал:

- Както ти искаш, така и ще направим; но как ще излезем от манастира, когато вратите през нощта се затварят?

Симеон отговорил:

- Отворилият ни през деня, ще ни отвори и през нощта.

Когато те се съгласили и взели решение и когато настъпила нощта, игуменът видял в съня си един почтен мъж, свят на вид, отварящ манастирските врати с думите:

- Излезте, Христови овци, на своето пасище.

Той веднага станал, побързал към вратите и ги намерил отворени, и мислейки, че Иоан и Симеон вече са излезли, седнал печален, въздишал и мислел:

- Не бях достоен да получа молитвите на моите отци, защото не аз, а те бяха отци и учители. О, какви скъпоценни камъни лежат на земята, виждани от много, но не и ценени от много!

Когато игуменът така размислял в себе си и се съкрушавал, ето, Христовите раби излезли от своята келия и тръгнали към вратите, за да напуснат манастира. И игуменът видял вървящите пред тях прекрасни юноши с ярко горящи свещи. Иоан и Симеон не виждали тези юноши, но забелязвайки отворените врати, много се зарадвали, че не са се лишили от надеждата си. Когато видели стареца до вратите, се изплашили и поискали да се върнат, без да се досещат, че това е игуменът. Игуменът ги повикал при себе си с думите:

- Не бойте се, чедо, вървете в името Господне!

А те, като узнали, че това е игуменът, още повече се зарадвали и разбрали, че Бог, Който му открил за идването им, му известил и за заминаването им, и се поклонили на стареца с думите:

- Благодарим ти, отче, но как достойно да благодарим на Бога и на твоята честна глава, не знаем. И кой от нас е могъл да се надява, че ще се удостои с такива дарове? Кой цар би могъл да ни почете с такъв сан? Какви съкровища биха ни обогатили толкова скоро? Кои родители биха могли така да ни обичат и спасят, както ти, честни отче?! Ти си за нас майка и баща в Христа, владика, пастир и наставник, и ръководител! Чрез тебе ние получихме вечно съкровище и намерихме безценната перла на спасението; наистина узнахме силата на второто кръщение, както ни казваха отците. Молим твое блаженство, отче, като се помолиш за нас, да отпуснеш твоите раби да отидат където ни посочи Бог: защото ние пожелавме да Му служим от цялата си душа, и споменавай, отче, своите овци, които принесе на Бога в жертва.

Всичко това отците изrekli с много сълзи. Плакал и игуменът от душевна радост, виждайки толкова силното им желание да служат на Бога. Накрая, като поставил Симеон надясно, а Йоан наляво, и издигнал ръце към небето, произнесъл молитва:

- Боже превечни и славни! Боже велики и крепки! Боже Предвечни и Вечни! Приклони ухото Си към мене грешния в този час! Чуй ме, Господи, Който си обещал да чуеш всички, които истинно Ти служат! Утвърди стъпките на тези Твои раби и постави нозете им в пътя на мира. Бъди помощник на тези незлобиви деца и ги запази невинни като гълъби; запрети на всички нечисти духове да се приближават към тях, но да бягат далече от тях. "Вземи оръжие и щит и се дигни на тях на помощ: извади меч и пресечи пътя на гонителите им: кажи на

душата на всеки от тях: Аз съм твое спасение”. Направи да се отдалечи от мислите им всяко малодушие и ужас и да погине всяка гордост и самомнение, и всяка злоба; да угасне всяко разпалване на плътта, случващо се от природата и от бесовско изкушение; да се освети тялото и душата им, и духът им да се просвети от светлината на Твоята благодат, и възраствайки духом, да достигат до състояние на мъже съвършени и да се удостоят да получат дял сред Твоите угодници, възхвалявайки Те със светите ангели и винаги покланяйки се на Тебе - Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица во веки, амин.

След това се обърна към Христовите раби и със сълзи произнесъл:

- Бог, Когото вие избрахте, о, добри деца, и към Когото прибегнахте, да изпрати пред лицето ви ангел, който да ви приготви безбоязнен път и да тръгне пред вас, избавяйки ви от вражеските сили, както Иаков от Лаван и от Исав, и Даниил от устата на лъва!

И като ги прегърнал и двамата, отново се обърна с молитва към Бога:

- Спаси, Боже, спаси възлюбилите Те с цялото си сърце: защото Ти си праведен, Господи. Не оставяй тези, които заради Тебе оставиха всичко суетно!

След това отново се обърна към тях:

- Пазете се, чеда защото вие излизате на страшна бран, но не се бойте! Силен е Бог и няма да ви изпрати изкушения свръх силите ви. Подвизавайте се, деца, и да не бъдете победени от врага; стойте мъжествено, имайки за броня светия монашески чин на ангелския образ. Но помнете Казалия: “никой, който е сложил ръката си върху ралото и погледва назад, не е годен за царството Божие”. Не бъдете лениви и

унили, започвайки този път Господен, за да се изпълни и за вас притчата за започналия да строи кула: “почна да строи, и не можа да доизкара”. Бъдете мъжествени, деца, знайте колко нищожна е борбата и колко велик е венецът, колко кратък е трудът и вечна - почивката.

Докато прекарвали в такива беседи, наближило време за утрения и те трябвало да излязат от манастирските врати; Симеон отвел игумена настрани и му казал:

- Моля те, отче, заради Господа, помоли се усърдно за моя брат Иоан, да се заличи от ума му споменът за неговата жена, за да не ме остави, вследствие на вражеско изкушение, и аз да се стопя от мъка по него; помоли се и за баща му, който го е родил, да го утеши Господ, за да не скърби за оставилия го син.

Също и Иоан, като отвел стареца настрани, го умолявал:

- Заради Бога, отче, не забравяй в твоите свети молитви моя брат Симеон, за да не се отдели от мене и да отиде при майка си, увлечен от любов към нея; иначе пристанището ще бъде като място за погиване.

Старецът се удивил на такава любов помежду им и като обещал да се моли за тях, ги благословил, ограждайки ги с кръстното знамение, и ги отпуснал с мир.

Като се отдалечили от преподобния игумен, Христовите раби Симеон и Иоан се молели:

- Боже по молитвите на Твоя раб, нашия отец Никон, Сам ни води, накъдето Ти е угодно; защото ние сме странници и не познаваме нито мястото, нито посоката, в която да тръгнем, но се стремим към Тебе дори ако във вътрешността на пустинята ни очаква смърт.

След това Йоан се обърнал към Симеон:

- Какво ще правим сега, брате? Накъде ще отидем?

Симеон отговорил:

- Да тръгнем надясно, защото всичко, което е дясно, е добро.

И тръгнали надясно; и това било по Божий промисъл: Господ не оставя Своите раби. Като изминали значително разстояние, те наближили Мъртво море и близо до морето край река Йордан, вливаща се в него, намерили удобно място и келия, в която живял един пустинник, преставил се в Господа няколко дни преди това; тук имало и неголеми съдове, и градина с насадени зеленчуци, с които се хранел преставилият се старец. Като видели това, Христовите раби се зарадвали така, както се радва намерилият богато съкровище, благодарили на Бога и се поселили да живеят там. Не след дълго врагът на нашите души, дяволът, не можейки да понесе богоугодния живот на Христовите раби, започнал война против тях, влагайки в Йоан спомени за жена му и баща му, а в Симеон - любов към майка му. А те, когато се видели печални, веднага си казали един на друг:

- Стани, брате, да се помолим заедно на нашия Владика Иисус Христос да ни запази от вражеските козни по молитвите на светия наш старец Никон.

И когато се молели, при тях скоро идвала Божията помощ, ограждаща ги от вражеските козни. Понякога изкусителят влагал в тях желание да опитат месо и да пият вино; понякога им показвал насън родителите и близките: или безутешно скърбящи за тях, или пируващи; или им навявал униние и леност, или, мислейки да ги ужаси с привидения, отново им внушавал мисълта да се върнат в манастира под предлог, че пустинножителството е непоносимо за тях. И по най-различни

начини многоглавата змия се опитвала да прекъсне праведния живот на тези похвални подвижници. А те, помнейки своите обети и светлите венци, които в началото видели един над друг, както и наставленията и сълзите на своя старец, преуспявали в служене на Господа и се утешавали, често усещайки в сърцата си някаква духовна сладост. След мъжествено противене на вражеските изкушения, насън им се явявал преподобният Никон, ту увещавайки ги, ту молейки се за тях на Бога, ту учейки ги на псалми и молитви. И като се събуждали, те помнели наяве това, което са научили от него в съня, и изпитвали голяма радост. Господ облекчил и скръбта, предизвикана от спомена за домашните им, след две години с такива откровения. Симеон видял в нощно сънно видение, че посещава майка си в дома и говори:

- Не се грижи, майко, защото ние сме добре: аз и господин Йоан сме здрави и въдворени в царски дворец, и носим венци, с които ни е увенчал царят, украсявайки ни със светли одежди; кажи и на бащата на Йоан да не тъгува за своя син и изобщо не се грижете за нас.

Това видение се повторило много пъти и той разбрал, че майка му вече не скърби за него, бидейки утешена от Бога. Също така и на Йоан в сънно видение се явявало някакво пресветло лице със следните думи:

- Ето, аз направих баща ти свободен от всяка скръб, вселявайки го в покоя и радостта и тези дни ще взема и жена ти в Моето царство.

Разказвайки един на друг за тези видения, Йоан и Симеон се радвали в душите си и се веселели в Бога, своя Спасител. И оттогава не знаели никаква скръб, единият - за баща си и жена си, а другият - за майка си; но имали една-единствена грижа - денем и нощем да славословят Бога. Това за тях бил неизморителен труд и грижа без печал - постоянно да

извършват молитви, и след немного време станали достойни съсъди на Светия Дух и се удостоили със съзерцаването на божествени откровения. Понякога живеели отделно един от друг, но недалече, на разстояние, не по-голямо от хвърлей камък. И ако единият от тях бил нападан от вражеска мисъл, смущаваният начаса прибягвал към другия: защото те откривали мислите си един на друг и молейки се заедно, прогонвали вражеските нападения.

След известно време блаженият Симеон, седейки на отделно място, в състояние на възторг видял себе си в родината си, в град Едеса, навещаващ болната си майка с думите:

- Как живееш, майко?

А тя отговорила:

- Добре ми е, сине мой!

А той отново ѝ казал:

- Иди, без да се боиш от нищо, при Царя, защото аз Го умолих за тебе и ти приготвих добро място, и когато Той поиска, и аз ще дойда при тебе.

Като дошъл на себе си след това видение, Симеон разбрал, че в тази минута майка му е починала, и побързал към Йоан, молейки го да се помоли за душата на майка му, а сам, преклонил колене, се молел със сълзи така:

- Боже, Който си приел благосклонно жертвата на Авраам и не си отхвърлил жертвата на Иефтай и не си презрял даровете на Авел, Който заради Своя пророк Самуил си направил неговата майка, Ана, пророчица, Ти, Господи мой, Господи! Заради мене, Твоя раб, приеми душата на моята добра майка; спомни си нейните болки и трудове, претърпени заради мене, спомни си съкрушението и сълзите, които е проляла, когато се

укрих от нея при Тебе. Спомни си гръдта , която ме е откърмила, надявайки се да има от мене помощ и утешение, и не получавайки това, на което се е надявала. Не забравяй, Владико, сърдечните ридания, причинени от мене, когато я оставих заради Тебе. Спомни си колко нощи не е идвал сън на очите, от постоянната мисъл за сиротността и за моята младост. О, как се е съкрушавала в сърцето си, гледайки моите дрехи, в които вече не се обличало драгоценното съкровище! Спомни си от колко радост и веселие съм я лишил с отдалечаването си от нея, за да служа на Тебе, на моя и нейния Владика и Бог! Дай Твой силен ангел пазител, който да избави душата от хитрите и немилостиви въздушни духове, желаещи да погубят всички. Заповядай, Боже, душата да се отдели от тялото без болка и страх и като благ, прости всички съгрешения, които е сторила в този живот. Ей, Боже правосъдни! Не я отвеждай от печал към печал, от беда в беда и от съкрушение към съкрушение, но вместо печал, с която скърбеше по мене, дай радост и вместо мъка - веселие, приготвено за Твоите светии, Боже мой!

Заедно с него се молел и Йоан за душата на преставилата се. И като станали от молитва, Йоан утешавал Симеон:

- Ето, брате, Бог чу молитвите ти и взе при Себе Си твоята майка; потруди се с мене още и нека двамата да помолим Господа да покаже Своята милост и към бившата ми жена, или да я приведе към монашество, или да я вземе при Себе Си от този свят.

И двамата се молили за това.

Не след дълго и Йоан, намирайки се във възторг, видял жена си, седяща в своя дом: при нея дошла майката на Симеон, взела я за ръка и ѝ заговорила:

- Стани, сестро моя, да отидем у дома, защото Царят, Който

направи моя син заедно с твоя мъж Свои воини, ми даде украсен дом; смени дрехите си и се облечи в чисти.

И тя начаса станала, сменила дрехите си и тръгнала след нея. От това видение Иоан разбрал, че жена му е починала и заедно с майката на Симеон се е поселила в мястото на праведните, и много се зарадвал. Оттогава и двамата се освободили от всяка печал и прекарвали в пустинята 29 години, живеейки заедно и претърпявайки всяко злострадание; мъжествено борейки се с невидимите врагове и по Божиата благодат, побеждавайки и прогонвайки ги. И особено Симеон достигнал такова съвършено безстрастие, че тялото му станало като безчувствено дърво, неусещащо никакво силно желание, тъй като всичките му членове били умъртвени.

Веднъж Симеон казал на Иоан:

- Брате, повече няма нужда да оставаме в пустинята, но, послушай ме и да отидем да послужим за спасението на другите: тук ние помагаме само на себе си, а награда за помощта на другите нямаме. Не казва ли апостолът: “никой да не търси своята полза, но всякой - ползата на другиго” и още: “не търся своята полза, а ползата на многото, за да се спасят”. И още: “за всички станах всичко, щото по какъвто и да е начин да спася някои”.

На това Иоан му отговорил:

- Мисля, брате, че сатаната, ненавиждайки нашето уединение, ти е внушил тази мисъл, но ти му се възпротиви и остани тук, та нашият подвиг, който започнахме тук и на който сме призвани от Бога, да завършим в тази пустиня.

Симеон му възразил:

- Повярвай ми, брате, че аз повече няма да остана тук, но по силата Христова ще отида и ще се надсмея над света.

Иоан започнал да му говори:

- Аз още не съм достигнал такова съвършенство, че да мога да се надсмивам над света; боя се той да не ме посрами с нещо и да ме лиши от Божията благодат. Умолявам те, добри мой брате, заради Господа, Който ни е съединил, не оставяй мене, смирения; ти знаеш, че след Бога нямам никого, освен тебе, брате мой; от всички съм се отказал и съм се привързал единствено към тебе. А ти сега искаш да ме оставиш сам в пустинята, като в море. Спомни си деня, в който хвърлихме жребий и тръгнахме заедно да служим на Господа, и обещахме да не се разделяме един от друг. Спомни си часа, в който преподобният наш отец Никон ни облече в светия велик ангелски образ, и ние двамата бяхме като една душа, и всички се удивляваха на нашата любов. Не забравяй думите на великия старец, с които той ни утешаваше и увещаваеше през нощта, когато излизахме от манастира; не ме оставяй, брате, моля те, за да не погина сам без тебе и Бог да изисква от тебе за душата ми.

Симеон го вразумявал:

- Смятай, че съм умрял - в действителност, ако умра, няма ли да останеш сам? Повярвай ми, че ако тръгнеш с мене, ще постъпиш добре; ако не тръгнеш - твоя воля; все едно, аз няма да остана тук, но ще отида, където ми заповядва Бог.

Иоан разбрал, че внушението на неговия брат е от Бога - да излезе от пустинята и да отиде в света, и повече не му възразявал. Съкрушавайки се за раздялата си с брата, той му казал:

- Внимавай, възлюбени Симеоне, светът да не разпилее събраното в пустинята, и след като си преуспял, благодарение на мълчанието, да не ти навреди светската мълва; да не погуби сънят твоите всенощни бодърствания и светските утехи да не

разсеят монашеското съзерцание. Пази се видът на жените, от които Бог те е запазил до ден-днешен, да не погуби целомъдрието ти, и страстта към събиране на имущество да не ограби пустинническата ти нестяжателност - постите ти да не се погубят от вкусването на многообразни ястия и плачът ти да не се унищожи от смеха, а молитвата - от леността. Дори и да си получил, възлюбени, от Бога такава сила, че да можеш без вреда за спасението си да пребиваваш в света, сред хората, все пак внимателно пази сърцето си от това, което ще вършиш пред хората тялом; в това да не взема участие твоята воля, да не се докосва душата ти до това, до което се докосва ръката, и сърцето ти да не изпитва удоволствие от това, което ще вкухва устата, и вътрешният ти покой да не се смущава заедно с излизането на нозете, и всичко, извършвано външно, да не се усеща вътре в тебе, и умът ти да се запази безметежен. Аз се радвам за твоето спасение, само се моли на Бога да не ни раздели един от друг в бъдещия век.

- Не бой се, възлюбени брате Йоане - отговорил му на това Симеон, - това, което искам да правя, не е по моята воля, а по Божие желание, и ти ще узнаеш, че моето дело е угодно на Бога от това, че аз ще дойда при тебе преди смъртта си и ще те поздравя, ще те повикам при себе си и след не много дни ти ще тръгнеш след мене.

След като побеседвали така, двамата застанали на молитва и дълго, с много сълзи се молили. След това няколко пъти се прегърнали и се целунали по устата и гърдите, Иоан отпуснал Симеон, изпращайки го далече: не му се искало да се разделя с него. И всеки път, когато Симеон му казвал:

- Връщай се вече, брате Йоане - тези думи били за него като остър меч, отделящ душата от тялото. Накрая те се целунали един друг и се разделили: Симеон отишъл в света, а Иоан се върнал в пустинята, проливайки сълзи от очите си.

Като излязъл от пустинята, блаженият Симеон отишъл в светия град Иерусалим: защото силно желяел да види светите места, които не бил виждал толкова години, и като стигнал до светата Голгота, останал там три дни, покланяйки се на честния и животворящ Кръст и на светия гроб Господен. Той прилежно се молел на Бога, Господ да скрие делата му от хората, докато не се престапи от тукашния свят, и така да избегне пустата слава и гордостта, която е погубила и низвергнала даже ангелите от небето, но всички да го смятат за безумен и несмислен, и да получи това, за което се моли. Господ чува молитвите на истинните Свoи раби и изпълнява моленията им.

И колко чудеса извършил след това Божият угодник: изгонвал бесове, предсказвал бъдещето, изцелявал всякакви болести, избавял от внезапна смърт, привеждал към вярата неверните, убеждавал грешниците към покаяние; и все пак хората не могли да узнаят всичката му святост, тъй като Бог я скривал от тях, но даже до самата му смърт го смятали за безумен и бесноват. Той и сам умеел да скрива своите чудесни дела, извършвани по Божията благодат, чрез външно показвано юродство, както се вижда от по-нататъшния разказ. Нека никой не се съблазнява, четейки за някои странни и предизвикващи смях действия, които свети Симеон вършел, преструвайки се на безумен, надсмивайки се над пустия и горделив свят, но всеки да размисли над апостолските думи: “ако някой от вас мисли, че е мъдър на тоя свят, нека стане безумен, за да бъде мъдър”. И още: “Ние сме безумни зарад Христа: защото онова, що е безумно у Бога, е по-мъдро от човеците”. От Иерусалим преподобни Симеон отишъл в град Емеса и там започнал своето юродстване заради Христа: приближавайки града, видял на една купчина смет умряло куче; снел пояса си, завързал кучето за крака и го повлякъл към града, бързо преминал през вратите и го влачел по улиците.

Събрали се множество деца, които тичали след него и викали:

- Юродив монах, юродив монах!

И хвърляли по него камъни, и го биели с пръчки. А сутринта в неделя той влязъл в църквата в началото на литургията, носейки в пазвата си орехи. Най-напред Симеон започнал да гаси свещите, а когато искали да го изгонят, скочил на амвона, хвърлял орехи по жените и едва успели да го изгонят от храма. А той, бягайки, съборил хлябовете, които се продавали, и така силно бил бит от хлебопродавците, че едва останал жив. След това един гостилничар, продавач на хранителни продукти и сочива, нечестивец, поддържащ Севировата ерес, като видял блажения старец, и без да подозира неговото юродство, се обърнал към него с думите:

- Какво се скиташ, старче? Ела при мене и продавай сочива, боб, булгур и други неща за ядене.

Той веднага се съгласил и като седнал в стаичката на този човек, започнал даром да раздава хранителните продукти на бедните, които идвали, и сам ядял от тях, тъй като не бил вкусвал храна цяла седмица. И когато раздал всичко и не получил никакви пари, този човек започнал силно да го бие, скубал брадата му и го изгонил от дома си; но старецът не си отишъл, а седнал при портите. След час, като чул, че жената на гостилничаря поискала горящи въглени, за да кади тамян, се затичал към печката и като не намерил лопатка, взел с шепи горящите въглени и ги занесъл на господарката, за да сложи тамян за кадене. Като видяла това, тя се ужасила и завикала по него:

- Какво правиш? Защо гориш ръцете си?

- А той, като преместил огъня върху дрехата си, казал:

- Ако не ти е угодно да кадя с ръце, тогава ще кадя с дрехата

си.

И като сложил тамян, кадил, докато не угаснали въглените. Виждайки ръцете и дрехата му невредими от огъня, мъжът и жената силно се изумили и след това се присъединили към съборната църква, а стареца започнали да почитат като светец; но той избягал от този дом и не се върнал, докато това чудо не се забравило.

Когато юродствал из града, един съдържател на кръчма го взел при себе си и го държал като роб. Той бил с жесток и немилостив нрав и рядко давал храна на стареца, макар и заради него да получавал добра печалба, тъй като гражданите казвали, смеейки се:

- Да отидем да пием в кръчмата, където е юродивият.

Старецът със своето юродство веселял пиещите. Веднъж изпълзяла една змия, пила вино от съда и като пустила в него отровата си, се скрила. Тогава в стаята нямало никого, и юродивият бил извън къщата, кривейки се сред народа и танцувайки под звуците на дайре. След известно време влязъл в къщата и видял над съда, невидимо за никого, написана думата:

- Смърт.

Като разбрал какво е станало, взел пръчка и счупил съда, пълен с вино, и виното се разляло. В този момент дошъл кръчмарят и като видял, че старецът е счупил съда, взел същата пръчка и го бил безмилостно, докато сам не се уморил, и го изгонил от къщи. На сутринта старецът отново дошъл в кръчмата и като че се криел от своя господар. Змията отново изпълзяла, започнала да пие вино от друг съд; като видял това, кръчмарят взел пръчката и мислейки да убие змията, ударил съда; змията избягала, а съдът се счупил и виното се разляло;

не само този съд, но и чашите, стоящи до него, се счупили. А старецът, стоейки зад него, извикал:

- Виждаш ли, че не само аз, безумният, чупя съдовете, но и ти правиш същото.

Тогава кръчмарят, като разбрал защо Симеон вчера счупил съда с виното, се разкажал, задето без вина жестоко го бил, и започнал да го почита като светец. А старецът, не желаейки почит, а поругание и безчестие, и мъдро скривайки зад юродството своето ангелско житие в плът, направил следното: един ден, когато жената на кръчмаря почивала сама в стаята си, а мъжът ѝ продавал вино, старецът дошъл при нея и започнал да се съблича, давайки вид, че иска да легне с нея. Тя, като видяла това, завикала, кръчмарят дотичал и жената му казала:

- Изгонете този проклет юродив, защото иска да ме изнасили.

Мъжът ударил няколко плесници на стареца и го изгонил вън на студа: било много студено и дъждовно и старецът седнал навън, търпейки студа в една вехта и разкъсана дреха. Оттогава не само кръчмарят не го смятал за светец, но и пред другите, ако някой казвал, че Симеон юродства заради Христа, с клетва потвърждавал:

- Наистина, той е бесноват и смахнат, а освен това и блудник: искаше да изнасили жена ми, и месо яде, и върши и други неприлични неща, като такъв, който не знае Бога.

Защото преподобният, много пъти след седемдневно гладуване, пред всички ядял месо нарочно, за да го смятат не само за безумен, но и за грешник. А за да покаже още повече своето безумие, отхвърляйки човешкия срам, много пъти ходел из пазара гол, като безплътен, истински подражател на

безплътните. Дяконът, служещ в църквата в този град, на име Иоан, мъж добродетелен и богоугоден, добре познаващ престореното юродство на Симеон заради Христа, като видял веднъж стареца силно отслабнал тялом от гладуването, както и от теготите, понасяни при юродстването, и желаейки да го измие, като на шега попитал:

- Ще отидеш ли в банята да се измиеш, юродиви?

А той се засмял и казал:

- Ще отида, ще отида.

И веднага свелил дрехата си, свил я и я сложил на главата си. И дяконът му казал:

- Облечи се, брате, защото, ако ходиш гол, няма да дойда с тебе.

А старецът му отговорил:

- Преди всичко искам да свърша самата работа, а ти ако не искаш да вървиш с мене, тогава ще тръгна пред тебе.

С тези думи той затичал напред. Имало две бани: едната мъжка, другата - женска: той, подминавайки мъжката, тръгнал към женската баня. А дяконът го настигнал и извикал:

- Спри се, юродиви, не отивай там; защото това е женска баня.

Симеон се обърнал към него и казал:

- Все едно, и там има гореща и студена вода, и тук - гореща и студена вода, нищо друго особено няма нито там, нито тук.

С тези думи той се устремил напред, влязъл в банята гол и седнал между жените. Те веднага се нахвърлили върху него, били го и го изгонили. След това дяконът насаме попитал

светеца:

- Отче, как се чувстваше твоята плът, когато влезе при голите жени гол?

Старецът отговорил:

- Повярвай ми, брате, че ми беше все едно, бях между жените като дърво между дървета, без да усещам, че имам тяло, без да мисля, че се намирам между телесни същества, но цялата ми мисъл беше устремена към Божието дело.

Това безстрастие на умъртвеното си тяло блаженият открил на дякона, от когото не скривал и целия си живот, виждайки в него истински раб Божий. И между тях се установила братска любов в Христа и те знаели богоугодните дела един на друг.

Юродствайки, преподобният Симеон спасявал не само себе си, но и другите: привеждал към покаяние много грешници, наставлявайки ги с думи и дело. Един младеж паднал в греха на прелюбодеянието и веднага, по Божие наказание, бил предаден на сатаната за омаломощаване на плътта и бил измъчван от нечист дух. Като видял това, старецът го ударил по страната и му казал на ухото:

- Не прелюбодействай.

Бесът веднага излязъл от него и младежът оздравял. На тези, които го питали как се е изцелил, той разказал:

- Видях един старец с дървен кръст в ръка, който, удряйки с кръста, изгони от мене черно, страшно куче, и аз оздравях.

Той не могъл да открие, че Симеон юродивият го е изцелил, защото Бог удържал езика му до самата смърт на Симеон. Имало един комедиант, разиграващ смешни действия по площадите, на име Псифас. Когато той изпълнил пред народа обичайните си действия, там дошъл Симеон и виждайки

комедианта, прозрял някаква добродетел в живота му, и желаейки да го отвлече от явно извършваното от него неблагоугодно дело, взел едно малко камъче, прекръстил се и го хвърлил по него. Камъчето улучило дясната му ръка и тя начаса изсъхнала - и никой не могъл да узнае кой го е хвърлил. Комедиантът си тръгнал болен и унил. Насън му се явил преподобният с думите:

- Ето, аз хвърлих по тебе камък и ако не се покаеш и не ми се закълнеш, че повече няма да се занимаваш с това смехотворно изкуство, няма да се изцелиш.

Той му се заклел в Пречистата Дева Богородица, че повече няма да показва тези игри, и като станал, се почувствал здрав и ръката му оздравяла, но не могъл да назове своя изцелител, а само твърдял, че някакъв монах с венец от палмови клонки на главата го изцелил.

Преподобният предвиждал и бъдещето и скрито за другите, го предсказвал. Няколко дни преди голямото земетресение при царуването на Маврикий, от което се разрушила Антиохия и се съборили много каменни сгради в Емеса, старецът, юродствайки, взел от училището плетен ремъчен бич и тичайки из града, удрял каменните стълбове, които поддържали сградите и пред някои стълбове казвал:

- Господ ти заповядва да стоиш здраво.

А пред други:

- Ти нито стой, нито падай.

И когато станало земетресението, всички стълбове, на които светецът, удряйки, казвал да стоят, останали невредими; други паднали заедно с къщите, държащи се на тях. А този стълб, на който светецът казал "нито стой, нито падай", се разсякъл на две от горе до долу, и стоял леко наклонен. Когато светецът,

удряйки по стълбовете, им заповядвал да стоят, мнозина мислели, че той прави това в безумието си, а когато видели, че след земетресението те стоят цели и невредими, мнозина разбрали, че това било пророческо предзнаменование на юродивия за земетресението. Също така, когато предстояло да има мор, светецът идвал в училището, целувал децата и смеейки се, казвал на всеки от тях:

- Върви, о, добри мой! Върви, о, прекрасни мой!

Не всички деца целувал, но само тези, които посочвала Божията благодат. А на учителя казал:

- Брате, заради Бога, не бий тези деца, които целувам, защото те трябва да тръгнат на далечен път.

Учителят му се присмял и го бил, и казал на децата да го удрят, завързали стареца за един стълб, и го били. А когато, по Божие допущение, в града избухнал мор, нито едно от тези деца, които светецът целувал, не останало живо и тогава разбрали неговото пророчество.

Старецът имал обичай да влиза в домовете на богатите и да танцува, юродствайки, при което неведнъж целувал слугините им пред всички. Една слугиня на известен гражданин се случило да съгреши с един младеж и да зачене от него; когато се разбрало, че е бременна, и господарката я питала с кого е съгрешила, слугинята не искала да обяви своя съблазнител и казала, че юродивият монах я е изнасилил. Когато старецът по обичая си дошъл в този дом, господарката му казала:

- Добре ли постъпи, Симеоне, че насили слугинята ми, и сега тя е бременна от тебе?

А старецът се засмял и казал:

- Не се притеснявай докато роди, и ще имаш един малък

Симеон.

От този ден старецът започнал да нарича тази слугиня своя жена и постоянно идвал при нея, като ѝ носел бял хляб, месо и риба и ѝ казвал:

- Яж, жено моя, яж.

Когато дошло време да роди, тя се разболяла, три дни не могла да роди, и вече била близо до смъртта. Господарката ѝ се обърнала към светеца, молейки го:

- Помоли се, старче, на Бога, защото жена ти не може да роди.

А той, танцувайки и пляскайки с ръце, добавил:

- Кълна се в Иисуса, кълна се в Иисуса, тя няма да роди, докато не признае кой е бащата на детето.

Като чула това, мъчещата се да роди признала, че е наклеветила невинния монах и назовала своя съблазнител, с когото съгрешила. Тогава тя родила дете, и започнали да смятат стареца за светец; а други казвали, че той върши вълшебства със силата на сатаната, защото е безумен и бесноват.

Светецът знаел и скритите помисли на човешките сърца, което става ясно от следното: близо до града имало манастир, където двама отци в беседите си изследвали защо Ориген, бидейки такъв мъдрец, се е отклонил в ерес. Един твърдял, че Оригеновата мъдрост не е от Бога, а от учеността и четенето на много книги, а друг - че е невъзможно без Божиата благодат човек да пише и говори така, че някои неща, написани от него, и досега се приемат за православни. Така, след дълги словесни борби и несъгласия, те решили помежду си:

- Слушали сме, че в Иорданската пустиня има велики свети отци, умъдрени от Бога; да отидем там: може да намерим някой, който да разреши съмненията ни.

Като решили така, те най-напред отишли в светия град Иерусалим и като се поклонили на светите места, се отправили към пустинята на Мъртво море и, по волята на Бога, Който не презрял трудовете им, намерили преподобния Иоан, сподвижника на Симеон. По това време и Иоан вече достигнал съвършената мяра на светостта и имал дар на прозрение. Още щом видял дошлите при него отци, той им казал:

- Добре сте постъпили, че сте оставили морето, за да почерпите от сухо езеро.

След продължителна духовна беседа между тях, когато се споменал и спорът за Ориген, преподобният Иоан казал на дошлите:

- Аз, отци, не съм получил от Бога дар да мога да разсъждавам за тайнственото, но отидете при юродивия Симеон, който живее във вашия град, той ще ви отговори на всичко, за което го попитате.

Те, като се върнали у дома, дошли в град Емеса и попитали:

- Къде е юродивият старец Симеон?

Някои, смеейки се, им казвали:

- Какво искате да чуете от един безумен, съблазняващ всички, надсмиващ се над всичко, и най-вече досаждащ монах?

А те, без да обръщат внимание на тези думи, търсели стареца и го намерили в дома на един градинар, лежащ в боба и ядящ го като добиче. Тогава един от тях се съблазнил и си помислил, надсмивайки се в себе си:

- Наистина, велик мъдрец сме дошли да видим! Много можем да научим от него!

Приближили се към него и казали:

- Благослови, отче!

А той, като погледнал към тях, с гняв им казал:

- Напразно сте дошли, и безумец е този, който ви е изпратил.

След това станал, силно ударил съблазнилият се по страната и извикал:

- Защо хулиш боба, той е киснат 40 дни; Ориген такова нещо не е ял; но е влязъл в морето, не е могъл да излезе от него и е потънал в дълбочината. Бягайте оттук, бягайте, иначе ще бъдете бити!

Те си тръгнали, удивлявайки се на прозорливостта на стареца, защото той, без да ги пита, им казал за Ориген и си спомнил за изпратилия ги, и изобличил сърдечния им помисъл, за който никой не знаел. А което казал за боба, че е киснат 40 дни, означавало, че толкова дни е прекарал без храна, както по-късно казал за това на своя приятел дякона Йоан.

Веднъж взел от склада за плодове свирка, отишъл наблизко в една пуста къща, където се поселил нечист дух, който плашел мнозина минаващи по тъмно, а на някои и вредял. Светецът седнал там и изсвирил молитвата на своя преподобен отец Никон, която научил от него, и с нея изгонил беса. А бесът, приемайки образа на малък страшен етиопец, побягнал към склада, изплашил всички и изпочупил съдовете. Когато Симеон се върнал, видял жената на градинаря изплашена и унила; тя му разказала:

- Някакъв страшен и яростен етиопец, нисък на ръст, бързо

се вмъкна при нас, изплаши ни и изпочупи всички съдове.

А светецът казал:

- Аз го изпратих при вас, за това, че не се присъединявате към светата църква (те поддържали Севировата ерес).

Жената искала да хване юродивия и да го бие, но той се навел, взел шепа пръст, хвърлил я в лицето и заслепил очите, и викнал към нея:

- Няма да ме хванеш, докато не се присъединиш към моята църква, а ако не искаш да се присъединиш, етиопецът пак ще дойде при вас.

С тези думи той избягал от този дом. На другия ден в същия час бесът, в образа на етиопец, пак влязъл в склада и направил същото. Тогава всички живеещи в този дом, без да се бавят, се присъединили към православната църква.

Така и един евреин, хулител на името на Иисуса Христа, бил обърнат към Христа от преподобни Симеон. Евреинът (тъй като Бог му посочвал пътя към спасението) веднъж видял как старецът се мие и два ангела беседват с него, и като разбрал, че той е Божий угодник, поискал да разкаже това, което видял, на народа. А светецът, явявайки му се насън, му забранил да разказва видяното. На сутринта евреинът излязъл на площада и не могъл да запази тайната; но когато поискал да заговори на народа за Симеон, светецът се появил и докоснал устата му, изобразявайки кръст на тях, и го направил ням, а сам избягал от него, скачайки и играейки сред народа. Тогава евреинът дошъл при светеца и с поклащане на глава му показал, че трябва да се кръсти. А старецът му се явил насън и му казал:

- Или се кръсти, или ще останеш ням.

И така евреинът се кръстил, и когато излязъл от светата купел, веднага проговорил и започнал да слави Бога. Тогава той привел към свето кръщение и своите домашни.

Светецът достигнал такава чистота и безстрастие, че и танцувайки сред жени, бил като чисто злато в огън, и много пъти безсрамни жени си позволявали да го гъделичкат, слагайки ръцете си в пазвата му, но той оставал като мъртъв, подобен на безчувствено дърво, освободен, по Божия благодат, от всяко естествено желание. Той разказвал за себе си на споменатия дякон Йоан:

- Когато бях в пустинята, в началото плътските страсти много ме безпокояха, аз молах Бог да облекчи борбата ми, и ми се яви старецът Никон и ме попита:

- Как живееш, брате?

А аз отговорих:

- Жестоко страдам, отче, и ако не ми помогнеш, не знаей какво ще правя, защото плътта много въстава срещу мене.

Старецът с усмивка гребна вода от светия Иордан и като я изля на корема ми и направи кръстното знамение, каза:

- Ето, ти си здрав.

И оттогава престанах да усещам плътски желания и насън, и наяве.

Така разказвал за себе си блаженият. Бидейки безстрастен, той без страх се приближавал до жените, и както в древността къпината не изгаряла в огъня, така и той - от женското докосване; свети Симеон идвал в тяхната среда, желаейки спасението им. Понякога той казвал на някоя блудница:

- Искаш ли да ми бъдеш приятелка: аз ще ти дам 100 златни

монети, само не върши грехове с никого.

При тези думи той показвал на блудницата златото, което Бог невидимо му давал колкото искал. А блудниците, подигравайки му се, обещавали да не грешат с никого. Но той искал от тях клетва. И ако някоя се заклевала през останалото време от живота си да се пази чиста, давал златото; но след това, ако, нарушавайки клетвата, грешала, светецът веднага узнавал за това, изобличавал я и ѝ изпращал или някаква тежка болест, или бяс, който да я мъчи, докато не покаже, че наистина се е покаяла. Но щом хората започвали да го смятат за светец, той веднага извършвал нещо такова, което било явно доказателство не за святост, а за безумие; понякога ходел куцайки, а понякога подскачайки; понякога пълзял по земята, спъвайки минаващите; понякога лежал на земята, правейки движения с краката си. В новомесечие се преструвал на бесноват и падал, като обхванат от бяс. Вършел и много други неща, неприятни за човешките очи и нелепи, показвайки се безумен пред всички, за да не го смята никой за свят. Веднъж през светата Четиридесетница той останал без храна, а на Велики четвъртък, от сутринта, седейки на площада, ядял: виждайки това, минаващите казвали:

- Вижте този безумец; той и Велики четвъртък не почита, а яде рано-рано.

- Като го видял, дякон Иоан го попитал:

- За колко купи това, което ядеш?

Той отговорил:

- За 40 медни монети.

Посочвайки иносказателно, че не е ял 40 дни.

Като чул за живота на Симеон, един велможа, живеещ близо

до Емеса, си помислил в себе си:

- Ще отида да го погледам и ще узная юродства ли заради Христа, или наистина е безумен.

Когато дошъл в града и бил около жилищата на блудниците, видял, че една блудница носела стареца на раменете си, а друга го биела с колан, се съблазнил в ума си:

- Кой ще повярва, че този лъжемонах не блудства с тези нечисти жени?

Когато си мислел така, още бил на разстояние един хвърлей камък от юродивия; старецът, оставяйки жените, се затичал към велможата, ударил го по лицето, показал, без да се срамува, умъртвената си плът; и скачайки пред него, питал:

- Мислиш ли, окаяни, че тук може да възникне някакво желание?

Той се удивил, че старецът още отдалече е узнал помислите му и се убедил, че е раб Божий, юродстващ заради Христа по своя воля, но не могъл на никого да разкаже за това, дори и да искал: защото нещо задържало езика му (както и у другите) до смъртта на светеца.

Бесът отново се поселил в града, в друг пуст дом; приближавайки се, преподобният Симеон го видял как се готви да нападне някой минаващ наблизко; тогава старецът взел неголеми камъчета в пазвата си, застанал на отсрещната страна и хвърлял по всички, желаещи да минат, не позволявайки на никого да премине: минало едно куче оттам и поразено от беса, започнало да изпуска пяна от устата си.

Тогава светецът казал на хората:

- Сега минавайте: защото, вместо човек, пострада куче.

След това на стареца се случило да мине край едно място, където се веселели множество девизи. Като го видели, те започнали да му се надсмиват, викайки:

- Монах! Монах!

И го викали при себе си. А той, желаейки да накаже безчинството им и да ги направи по-целомъдрени, тайно се помолил на Бога в сърцето си и изкривил очите на всички, така че всяка станала кривогледа, и продължил нататък. А девизите, като почувствали, че очите им са криви, разбрали, че юродивият е сторил това, и тичали след него, викайки с плач:

- Изправи очите ни, юродиви, изправи очите ни!

Те мислели, че той е направил това с вълшебство. Те настигнали стареца, хванали го и насила го заставяли:

- Развържи - казвали - това, което си свързал.

А той, шегувайки се, казвал:

- Ако някоя от вас иска да оздравее, да ми даде да целуна кривите ѝ очи и ще се изцели.

Някои от тях, които Бог искал да изцели, се съгласявали старецът да ги целуне по очите - и очите им се оправяли. А тези, които се гнусели от стареца и не се съгласявали да ги целуне, оставали неизцелени и плачели. Когато старецът се поотдалечил от тях, те се затичали след него с викове:

- Почакай, юродиви, почакай, заради Бога, почакай! Целуни ни!

Но старецът не ги чувал. Така той тичал, а девизите - след него. Едни от тези, които видели това, казвали:

- Девойките играят с него.

А другите ги сметнали за обезумели, на други пък светецът казал:

- Ако Бог не беше изкривил очите им, с блудството си те биха надминали всички сирийски жени; а сега няма да бъдат такива.

Веднъж няколко емесийски граждани отишли в Иерусалим за празника Пасха. Когато се връщали по домовете си, един от тях се отделил и се отправил към пустинята да посети светите отци и да се удостои с техните молитви и благословение. Той обхождал келиите на отците с дарове, раздавайки милостиня от своето имущество. По Божий промисъл му се случило да срещне преподобния Иоан, който живеел близо до Мъртво море и Иордан и бил сподвижник на свети Симеон; гражданинът му се поклонил, просейки неговото благословение и молитви. И преподобни Иоан му казал:

- Като имате в града Божия угодник Симеон, наричан юродив, защо просиш молитви от мене, убогия; от неговите молитви се нуждая не само аз, но и целият свят.

И въвел човека в келията си, а там му се намерила трапеза, предложена от невидима ръка, изпратена от Бога, необичайна за пустинята: имало топли бели хлябове, хубава риба и вино, съдове. Те седнали и яли и като се наситили, благодарили на Бога. След трапезата преподобни Иоан, като взел три просфори, също изпратени от Бога, ги дал на този човек с думите:

- Предай това на моя брат, Симеон юродивия, и му кажи: "Моли се за своя брат Иоан."

Когато този човек се връщал и влизал в Емес, на градските врата го посрещнал преподобни Симеон с думите:

- Здрав ли е моят брат Иоан? Ти не изяде ли трите просфори,

които той ми изпрати за благословение?

И човекът се се удивлявал на тази прозорливост. А старецът, като го завел в бедното си жилище, му предложил същата, изпратена от Бога трапеза, каквато преподобният Йоан му предложил в пустинята, при това Симеон му разказал всичко, за което са беседвали, какво са пили и яли. Като си тръгнал от стареца, този мъж, ужасен и удивен от прозорливостта му, не смеел на никого да разкаже за това, отчасти възпиран от Бога, и отчасти срамувайки се от хората, защото знаел, че няма да му повярват: защото всички смятали Симеон за безумен - него, който бил по-мъдър от всички хора.

Веднъж на споменатия дякон Йоан, по Божие допущение, се случила такава беда: през нощта злодеи извършили убийство в града, взели трупа на убития и го хвърлили в двора на дякона. Когато настъпил денят и намерили мъртвеца в дома на дякона, сред народа се надигнала мълва: съдията хванал дякона и го осъдил като убиец, не се намерили свидетели на неговата невинност и той не могъл да се оправдае. Невинният дякон бил осъден на смърт - да бъде обесен. Когато го водели към мястото на смъртното наказание, той не можел да каже нищо друго освен:

- Боже на юродивия, помогни ми! Боже на Симеон, застъпи се за мене в този час!

А Симеон в това време бил някъде другаде и юродствал. Господ поискал да избави невинния дякон от такава внезапна и позорна смърт - и ето, един човек дошъл при стареца и казал:

- Юродиви! Твоят приятел и благодетел дякон Йоан е осъден на смърт и ако той умре, ти ще загинеш от глад: защото никой повече няма да се погрижи за тебе.

С тези думи той разказал за какво са го осъдили на смърт. Светецът веднага отишъл на тайното място, където имал навика да се моли в уединение, и което не знаел никой освен дякона; преклонил колене, той започнал усърдно да моли Бога за избавянето на дякона от смърт. Веднага се намерили истинските убийци и съдията бързо изпратил конници да освободят невинния. Освободен, дяконът отишъл не в дома си, а право на мястото, където се молел свети Симеон, и го заварил още незавършил молитвата си и стоящ с издигнати нагоре ръце; дяконът ужасен се спрял недалече зад свети Симеон: защото видял (което после потвърдил с клетва) пламък, подобен на меч, излизащ от устата на светеца, и огнено сияние около него, и дяконът не смеел да се приближи, докато той не свършил молитвата си и огненото сияние не се възнесло на небето. Като се огледал, светецът казал на дякона:

- Какво, брате Йоане, ти едва не изпи смъртната чаша? Върви, моли се, благодари на Бога Избавителя: това изкушение ти се случи, задето двама бедни дойдоха при тебе и ти имаше какво да им дадеш, а не им даде, но се отвърна от тях и ги отпрати без нищо. Нима това, което даваш, е твое? Или не вярваш на Казалия, че даващият на бедния заради Бога, ще получи стократно в този век, а в бъдещия - живот вечен; ако вярваш, дай; ако не дадеш, ясно е, че не вярваш в Господа.

Такива били думите на юродивия, или по-точно казано, светия и преподобен мъж: защото, когато бил сам с дякона, той не юродствал, но с кротост и сърдечно съкрушение беседвал за полезното и много пъти дяконът, слушайки душеполезните слова на светеца, усещал силното благоухание, излизащо от устата му.

Една неделя, рано сутринта, след седемдневен пост, свети Симеон, юродствайки, взел в дясната си ръка навито месо,

наречено на гръцки елада, а на латински луканка, или салам, сложил го на рамото си като дяконски орар, а в лявата ръка държал горчица, и топейки салама в горчицата, ядял; на идващите при него да се забавляват, той мажел устните с горчица. Към него се приближил и един селянин с болни очи и перде на едното око. Изведнъж свети Симеон намазал с горчица очите му. Селянинът завикал от силна болка, предизвикана от лютивата горчица. А юродивият му казал:

- Иди, безумецо, измий се с оцет и чесън и веднага ще оздравееш.

Но той не послушал светеца, отишъл при лекарите, но болестта му се усилила. После се разкажал и се зарекъл: даже и да изгуби зрението си, да изпълни заповяданото му от стареца. И когато измил очите си с оцет и чесън, още в същата минута очите му оздравели. След това светецът го срещнал по пътя и му казал:

- Ето, сега си здрав, не кради козите на съседа.

Така светецът вразумил крадеца, знаейки тайните дела на хората. На един гражданин били откраднати 500 златни монети, той скърбял за изгубеното злато и навсякъде разпитвал за него; той бил жесток към слугите си и немилостиво ги биел. Веднъж юродстващият старец го срещнал на улицата с думите:

- Искаш ли жълтиците ти да се намерят?

- Искам! Искам! - отговорил той.

- А какво ще ми заплатиш - попитал юродивият, - ако още сега намериш златото.

Той обещал 10 жълтици.

- Не ми трябва злато, но се закълни, че няма да биеш

крадеца - изисквал светецът, - а също и никой друг.

И гражданинът му се заклел. Тогава светецът му открил:

- Твоят хлебар е откраднал жълтиците, но внимавай, не го бий, както и никой друг.

Човекът се върнал в дома си и намерил златото, както му казал светецът, взел го от своя слуга хлебаря, и не го бил. След това, когато поискал да бие един от слугите си за някаква вина, ръката му болезнено се схванала и той не могъл да го набие. Тогава си спомнил клетвата, отишъл при юродивия и го молел:

- Освободи ме от клетвата, юродиви, за да може ръката ми свободно да действа.

А той, сякаш не разбирайки, юродствал. И той много пъти идвал при него, настоявайки да го освободи от клетвата. Тогава светецът му се явил в сънно видение с думите:

- Ще те освободя от клетвата, но ще те лиша от златото ти и ще унищожа всичкото ти имущество. Защо искаш да биеш слугите си, които в бъдещия век ще бъдат преди тебе?

След това видение мъжът се изпълнил със страх Божий и бил кротък с всички.

За да не узнават хората за тези чудеса на светеца, той се преструвал на бесноват и на такъв, който по бесовско действие знае тайните дела на хората; затова ходел с бесноватите като един от тях, и съчувствайки им, с молитвата си изгонвал бесовете от много от тях; а други бесновати, или по-точно бесове, вселили се в хората, роптаели срещу него:

- О, юродиви! Пренебрегващ целия свят, защо си дошъл да ни смущаваш? Иди си оттук; ти не си наш; защо цяла нощ ни мъчиш и ни изгаряш?

А светецът, в престорено беснуване (защото всичко знаел от Светия Дух), изобличавал много хора в тайните им грехове: едни в нечистота, други в кражба, трети в клетвопрестъпление: всеки в неговия грях. Едни изобличавал насаме, други пред други; на трети в притчи посочвал злите им дела, за да се вгледат в съвестта си, а някои явно опозорявал за вършените от тях беззакония. И така удържал целия град от смъртни грехове, привеждайки хората към съзнание и покаяние. Мнозина мислели, че знае тайните им не от Бога, а чрез беса, смятали и него самия за бесноват. Поради това някои от неразкаяните грешници се бояли да дойдат при него или да го срещнат, но го избягвали, за да не бъдат изобличени.

По това време в града живеела една вълшебница, чародейка, виновница за много нещастия на хората. Желаете ли да разруши вълшебствата, преподобният започнал често да ходи при нея, като че дружел с нея и донасял храната, която му давали, медни монети и дрехи. Веднъж той казал:

- Искаш ли да ти направя такова нещо, което, ако го носиш, никой няма да може да те упрекне и никакво зло няма да се приближи към тебе?

А тя, предполагайки, че юродивият знае нещо такова чрез бесовете, каза:

- Искам, направи ми.

Той взел малка дъсчица и написал на нея на сирийски:

- Бог да ти запрети да отклоняваш хората от Него.

Като написал това, дал дъсчицата на жената, за да я сложи на шията си, и когато тя направила това, начаса се унищожила обитаващата в нея вълшебна сила и вълшебницата престанала да вреди и да помага на когото и да е.

Старецът, заедно с някои бедняци, се приближил до една пещ, в която правели стъкло. Тук работел един евреин. Светецът седнал около пещта да се стопли, а евреинът правел бутилки. Светецът казал на своите бедни приятели:

- Искате ли да ви разсмея?

Те се обърнали към него, за да видят какво ще направи. И когато евреинът направил една бутилка, старецът отдалече я прекръстил и тя се пукнала. Когато евреинът направил друга бутилка, и тя се пукнала от кръстното знамение на Симеон; така се счупили третата, четвъртата и всички до седмата - и бедните започнали да се смеят, и казали на евреина какво е станало. Евреинът се разсърдил, взел една главня и прогонил юродивия, удряйки и горейки го. А юродивият бягал и викал:

- О, нечисти! Ще се чупят всичките ти бутилки, докато не направиш кръстното знамение на челото си.

Когато евреинът отново започнал да прави бутилки, се счупили още тринадесет, една след друга. Той, виждайки, че усилията му са напразни, макар и да не искал, прекръстил челото си и бутилките престанали да се чупят. Като познал силата на кръста, евреинът дошъл в светата църква и станал християнин, приемайки свето кръщение.

По това време се разболял един от най-известните граждани, в чийто дом преподобният юродив бил свикнал да идва и да танцува. Когато болестта му много се усилила, той имал такова видение: видял, че хвърля зарове с някакъв страшен етиопец и че между тях има залог: ако болният не хвърли три пъти шестица, победата ще принадлежи на етиопеца. И болният бил в голямо съмнение и страх. Тогава му се явил Симеон юродивият и му казал:

- Наистина, този път черният ще те победи, но дай ми дума,

че отсега няма да оскверняваш повече брачното си ложе с прелюбодеяние, тогава аз ще хвърля заради тебе и той няма да те победи.

И болният се закле на светеца във видението, че повече няма да прелюбодейства. Светецът взел заровете и ги хвърлил, три пъти се паднало шестица, и етиопецът се отдалечил от болния: като се събудил, той почувствал облекчение от болестта си. Юродивият по обичая си дошъл при него в дома му и го заплашил:

- Ти щастливо хвърли три пъти заровете, но повярвай ми, ако нарушиш клетвата, този етиопец ще те удуши.

Като казал тези думи и укорил всички, юродствайки, бързо си отишъл оттук.

Преподобният имал малка килийка, която му служела за отдах, и особено за нощните му молитви, и в нея нямало нищо освен наръч съчки. Там оставал всяка нощ на молитва до сутринта, обливайки земята със сълзи, а с настъпването на деня си сплитал венец от маслини или треви, слагал го на главата си, взимал клонка в ръката си и ходел из града, викайки:

- Тържество на царя победител и на неговия град!

В тези думи светецът наричал град душата, а цар - ума, господстващ над страстите, както обяснил това на своя приятел, дякон Йоан, при когото често ходел тайно, и подробно му обяснявал думите и постъпките си, изисквайки с клетва на никого да не казва до самата му смърт. Два дни преди смъртта си той дошъл при Йоан с думите:

- Сега бях при моя възлюбен брат Йоан пустинножителя, с когото от самото начало се открекох от света и се постригах, и го намерих много преуспял в добродетелите и в съвършенство

угодил на Бога, и се зарадвах за него: защото видях на главата му венец с надпис: "Венец на пустинническото търпение".

След това преподобни Симеон добавил:

- Видях Един славен, който ми каза: дойди, юродиви, дойди при Мене, и ще получиш не един, а много венци за спасението на много човешки души.

Като казал това, светецът въздъхнал и отново заговорил:

- Не зная за себе си нищо такова, което да е достойно за небесна награда; защото каква награда може да получи юродивият и лишен от разум освен даром, по Своята благодат, да ме помилва моят Владика? Но моля те, брате, никого от бедните и особено от монасите, не презирай и не укорявай; твоята любов нека знае, че много от тях са очистени от злостраданието и сияят пред Бога като слънце. Така и между простите хора, живеещи в селата и обработващи земята, водещи живот в незлобие и правота на сърцето, които никого не обиждат, не притесняват, но изкарват хляба си от труда на ръцете си, с пот на чело, има много велики светци: защото съм ги виждал, когато идват в града и се причастяват с Тялото и Кръвта Христови, да сияят, подобно на чисто злато. Всичко, което ти казвам, господарю мой, не мисли, че го казвам от някакво тщеславие, но твоята любов ме принуди да не скривам от тебе леността на моето окаяно житие. Знай, че и тебе Господ скоро ще вземе оттук: и така, погрижи се, колкото имаш сили, за душата си, за да можеш безпрепятствено да преминеш областта на въздушните духове и да избегнеш лютата ръка на княза на тъмнината. Моят Господ Бог знае, че и аз много се опечалявам и имам голям страх, докато не премина тези страшни места, където всички човешки дела и думи се изпитват подробно. И затова те моля, чедо и брате мой Йоане, всякак се старай да бъдеш милосърден: защото в този страшен час милосърдието може да ни помогне повече от

всички други добродетели, както е казано: “блажен оня, който пригледва бедни (и сиромаси)! В злочест ден Господ ще го избави”. Спазвай и това: не пристъпвай към божествена служба, ако имаш гняв против някого, за да не оскърбят твоите грехове идването на Светия Дух.

След като побеседвал за това и за много други неща с честния дякон, преподобни Симеон го помолил след два дни да се отбие в неговото убежище. И като си тръгнал от него, повече не се показвал в града, и до последната минута преди смъртта си не излизал никъде. Какъв бил краят му, не знае никой освен Бог и Неговите ангели: защото те присъстват при смъртта на бедните, изоставени от всички хора, както присъствали на гноището, когато умираше Лазар, както е казано в Евангелието: “умря сиромасът, и занесоха го ангелите в лоното Авраамово”. И така, тези ангели несъмнено са били и в часа на блажената кончина на Симеон, беден по дух и преподобен в действителност и тихо освободили праведната душа от чистото тяло, я понесли с радостни песни в небесните обители.

След два дни някои от бедните, които дружали със свети Симеон, като не го видели през това време, си помислили: да не е болен юродивият? И като дошли в неговото убежище и го намерили да лежи мъртъв под съчките, казали:

- Ето, юродстваше, докато беше жив, и след смъртта си остана такъв: защото не е легнал върху съчките, а е умрял под тях.

И двамата взели тялото му без умиване, без обичайното пение, без свещи и тамян, и го понесли да го погребат на мястото, където погребват странниците. Носещите светеца за погребение минавали край дома на новопокръстения християнин, който преди бил евреин и правел бутилки, и той, чувайки множество пеещи с приятни гласове неизказани

песни, се приближил до прозорчето, но не видял никого, освен двама души, носещи тялото на юродивия за погребение, а гласовете не преставали да пеят невидимо. Пеели ангели Божии и този християнин усещал необикновено благоухание, изпълващо въздуха:

- Блажен си ти, юродиви - казал той, - защото, нямайки хора, които да извършат над тебе надгробно пение, имаш небесните сили, които те почитат с песни и кадят с райски благоухания.

И веднага тръгнал с двамината и понесъл честното тяло, със собствените си ръце го погребал между гробовете на странниците и бедните и разказал на всички как чул ангелско пеене над починалия, и усетил неизказано благоухание. А дякон Иоан, като дошъл в стаята и не намерил светеца, старателно го търсел навсякъде и горчиво плакал, като узнал, че свети Симеон е починал и е погребан. И тръгнал към гроба му, желаейки да вземе тялото и да го погребее с почести, но когато отворили гроба, не намерили тялото на светеца: защото Господ със Своите свети ангели го преместил на скрито от хората място. Тогава всички жители на Емесийския град, като събудени от сън, започнали да си спомнят и да разказват един на друг чудесните дела на Божия угодник, и пророчествата му, и многострадалното му житие. Тогава разбрали, че юродивият не е бил безумен, а по-мъдър от всички мъдречи на нашето време, и смятан за грешник, бил праведен и преподобен, скриващ от хората зад юродството и греховността своя богомъдър и богоугоден живот. Такова било житието и подвизите на този чудесен Симеон, юродстващ заради Христа, който, както в древността Лот, живеейки сред содомците, не се осквернил с греховете им; така и този нов Лот, живеейки сред света, не се заразил със светските страсти. Преподобният Симеон починал на 21-вия ден на месец юли, а след него починал с блажена кончина и преподобният Иоан, който се подвизавал заедно с него. И както заедно започнали да служат

на Господа, така и заедно застанали на небето пред Божия престол. Житието и на двамата било разказано от праведните уста на Симеон на дякона на Емесийската църква Иоан; и било предадено от него вярно и точно на великия между отците свети Леонтий, епископ на Кипърски Неапол; а той го записал за полза на четящите и слушащите, за слава на Христа, нашия Бог, прославян с Отца и Светия Дух сега и винаги и во веки веков. Амин.

Тропарь преподобных Симеона и Иоанна

глас 4

Боже отец наших,/ творяй присно с нами по Твоей кротости,/ не отстави милость Твою от нас,/ но молитвами их// в мире управи живот наш.

Кондак преподобных Симеона и Иоанна

глас 2

Во плоти явльшася безплотнаго и добродетельми премирно просиявшаго,/ Симеона равноангельнаго и богоноснаго восхвалим,/ с нимже Иоанна приснопамятнаго, верою и любовию,// яко молящийся Господу непрестанно о всех нас.

ЧЕТИ-МИНУТЫ

{{_LINK1_}}